

รายงานศึกษาฉบับสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าด้วยการป้องกันและควบคุมการพนันออนไลน์

โดย

ไพศาล ลิ้มสถิตย

มีนาคม 2555

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

มูลนิธิสตรี้-สฤงคังค (มสส.)

รายงานศึกษาวิจัยแบบสมบูรณ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าด้วยการป้องกันและควบคุมการพนันออนไลน์

โดย

ไพศาล ลีมสทิทย

มีนาคม 2555

สนับสนุนโดย

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

มูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์ (มสส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สารบัญ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าด้วยการป้องกันและควบคุมการพนันออนไลน์	4
บทนำ.....	4
สถานการณ์พนันออนไลน์ของไทย.....	4
ประเภทการพนันออนไลน์ที่นิยมเล่นในไทย	5
กฎหมายและนโยบายการพนันของไทย.....	6
กรณีศึกษากฎหมายและนโยบายพนันออนไลน์ในต่างประเทศ	6
วิเคราะห์สภาพปัญหาการพนันออนไลน์ของไทย.....	9
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	13

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าด้วยการป้องกันและควบคุมการพนันออนไลน์

ไพศาล ลิ้มสถิตย์*

บทนำ

การพนันออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และการพนันทายผลฟุตบอล มีรูปแบบและวิธีการเล่นที่แตกต่างไปจากการพนันแบบเดิมที่ผู้เล่นต้องเดินทางไปในสถานที่เล่นพนันคือ ผู้เล่นพนันสามารถเข้าถึงช่องทางการเล่นพนันได้ง่ายขึ้น ไม่จำกัดสถานที่และเวลาเล่นพนัน กล่าวคือผู้เล่นไม่จำเป็นต้องเดินทางไปเล่นในสถานที่เล่นพนันหรือบ่อนพนัน แต่สามารถเล่นพนันได้ในสถานที่ใดก็ได้ และไม่จำกัดช่วงเวลาในการเล่น

การที่เด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่ายมากขึ้น ผ่านโทรศัพท์มือถือ เครื่องแท็บเล็ต (tablet) และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มีทั้งข้อดีและข้อเสีย สำหรับข้อเสียที่เกี่ยวกับการพนันออนไลน์คือ กลุ่มเด็กหรือเยาวชนจะสามารถเล่นพนันหรือเกมเสี่ยงโชคได้ง่ายขึ้น กรณีนี้น่าจะส่งผลเสียหรือเป็นผลด้านลบหลายด้าน เช่น พัฒนาการด้านระดับสติปัญญา พฤติกรรมหรือภาวะทางอารมณ์ ปัญหาการติดพนัน ดังจะเห็นได้จากรายงานการศึกษาวิจัยการจัดการปัญหาการพนันในต่างประเทศ¹ ซึ่งพบข้อสรุปสำคัญคือ การบ่มเพาะนิสัยหรือพฤติกรรมการเล่นพนันในกลุ่มเยาวชน จะเป็นสิ่งทำให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีนิยมการเล่นพนันหรือมีปัญหาด้านติดพนัน (pathological gambling) ในที่สุด และอาจส่งผลกระทบต่อทางสังคมและเศรษฐกิจหลายด้าน อาทิเช่น ปัญหาหนี้สิน หน้าที่การงาน ปัญหาครอบครัว ปัญหาการก่ออาชญากรรม การเข้าไปข้องเกี่ยวในธุรกิจผิดกฎหมาย การฟอกเงิน ปัญหายาเสพติด

สถานการณ์พนันออนไลน์ของไทย

จากการศึกษาข้อมูลสถานการณ์การพนันในประเทศไทยพบว่า ยังไม่มีการศึกษาหรือสำรวจข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับมูลค่าการพนันออนไลน์ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นคนไทยอย่างเป็นระบบ งานวิจัยบางเรื่องก็มีข้อมูลที่

* นบ.นม. นักวิชาการศูนย์กฎหมายสุขภาพและจริยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,

หัวหน้าโครงการวิจัย “ศึกษาทบทวนการจัดการปัญหาการพนันและผลกระทบทางสังคมในต่างประเทศ” และหัวหน้าโครงการ “การพนันออนไลน์ การทายผลฟุตบอล การเล่นเกมออนไลน์ : ปัญหาในการปรับใช้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ศ. 2478” สนับสนุนโดย โครงการ การจัดการความรู้เพื่อขับเคลื่อนสังคมปลอดพนัน มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

¹ ไพศาล ลิ้มสถิตย์, ร่างรายงานผลการวิจัย โครงการ “ศึกษาทบทวนการจัดการปัญหาการพนันและผลกระทบทางสังคมในต่างประเทศ” สนับสนุนโดย มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์

ไม่มากพอที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์หรือประเมินเป็นตัวเลข ข้อมูลทางสถิติได้ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ที่ได้สำรวจข้อมูลและประมาณการณจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปี 2553 ว่ามีจำนวนมากถึง 21 ล้านคน และผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเริ่มนิยมการใช้แอปพลิเคชันบนมือถือ ดังนั้น กลุ่มผู้เล่นพนันออนไลน์จึงเป็นกลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษาประชากรที่อยู่วัยทำงานที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำ

ประเภทการพนันออนไลน์ที่นิยมเล่นในไทย แบ่งได้เป็น ประเภท 3 คือ

1) การเล่นเกมพนันแบบคาสีโน เช่น บาคาร่าออนไลน์ รูเล็ตออนไลน์ หรือเกมไพ่ประเภทต่าง ๆ ผู้เล่นพนันสามารถเล่นพนันผ่านการถ่ายทอดสดของบ่อนพนันทางอินเทอร์เน็ต โดยเชื่อว่าเว็บพนันบางแห่งทำการถ่ายทอดสดจากบ่อนพนันในปอยเปต ประเทศกัมพูชา

การเล่นพนันบอล การพนันออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในกลุ่มผู้เล่นพนันออนไลน์ (2 คนไทยคือ การพนันบอล เนื่องจากเว็บพนันออนไลน์ส่วนใหญ่จะเป็นเว็บที่เปิดให้เล่นพนันบอล กลุ่มผู้เล่นพนันจึงมักเป็นคนกลุ่มเดียวกันกับผู้เล่นพนันบอลคือ กลุ่มเยาวชนและผู้ใหญ่ที่อยู่ในวัยทำงาน สิ่งที่น่าวิตกกังวลคือ นักเรียน นักศึกษานิยมเล่นพนันบอลในสถานศึกษาผ่านโทรศัพท์มือถือที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้

การพนันประเภทอื่น ๆ เช่น การเล่นกำถั่ว การเล่นไฮโล การพนันออนไลน์จำพวกนี้จะมี (3 ช่องทางหรือวิธีเล่นเหมือนกับการเล่นเกมพนันออนไลน์อื่น ๆ

การพนันออนไลน์ข้างต้นมีช่องทางโฆษณา เชิญชวนให้คนทั่วไป เข้าเล่นพนันออนไลน์ พนันบอล อย่างเปิดเผยผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะ หนังสือพิมพ์กีฬา นิตยสารอย่างเปิดเผยที่มีการวางจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อและร้านค้าปลีกทั่วไป การโฆษณาทางเว็บไซต์หรือสื่อ social media ต่าง ๆ ข้อน่ากังวลคือ มีรายงานวิจัยที่ระบุว่า กลุ่มประชากรที่นิยมเล่นการพนันฟุตบอลคือ กลุ่มเยาวชนที่เป็นนักเรียน นักศึกษา และประชากรที่อยู่ในวัยทำงาน และมีเงินหมุนเวียนราว ห้าหมื่นล้านบาทต่อปี²

² พินิจ ลาภธนานนท์, ผลการศึกษาโครงการศึกษาสถานการณ์ พฤติกรรมและผลกระทบการพนันในประเทศไทย (เอกสารประกอบการประชุมเพื่อนำเสนอรายงานวิจัยปีที่ 1 โครงการ “การศึกษาเรื่องสถานการณ์ พฤติกรรม และผลกระทบการพนันในประเทศไทย” รศ.ดร.นวลน้อย ตรีรัตน์ หัวหน้าโครงการ) สนับสนุนโดย สสส. เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2554 ณ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กฎหมายและนโยบายการพนันของไทย

รัฐบาลในอดีตที่ผ่านมาย้อนหลังไปในยุคที่เริ่มมีการใช้อินเทอร์เน็ตเมื่อราว ปีก่อน 10 และรัฐบาลปัจจุบันต่างก็ไม่มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพนันออนไลน์แต่อย่างใด ในปัจจุบัน ยังไม่พบว่ามีหน่วยงานใดที่เป็นเจ้าภาพหลักในเรื่องนี้ ทำให้มีการปล่อยปละละเลยให้มีเว็บพนันแพร่หลายเป็นจำนวนมาก

จากการศึกษาวิเคราะห์ทางกฎหมายพบว่า การพนันออนไลน์ที่กล่าวมาข้างต้น ถือเป็นการพนันผิดกฎหมายทั้งสิ้นตาม พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ผู้ประกอบธุรกิจพนันออนไลน์และผู้ดูแลเว็บไซต์หรือสื่อ social medial ต่าง ๆ มีความผิดฐานโฆษณา ชักชวนให้ผู้อื่นพนันซึ่งมิได้รับอนุญาตตามกฎหมายอย่างชัดเจน สำหรับกลุ่มธุรกิจหรือบุคคลที่สนับสนุนหรือช่วยเหลือให้มีการโฆษณาเว็บพนัน ก็ถือว่ามีความผิดในลักษณะเดียวกัน

กฎหมายอีกฉบับที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์คือ “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550” มาตรา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือกระทรวง ICT พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายนี้ สามารถใช้มาตรา ใน 20 การยื่นคำร้องให้ศาลสั่งปิดเว็บไซต์พนันออนไลน์ได้

กรณีศึกษากฎหมายและนโยบายพนันออนไลน์ในต่างประเทศ

ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ห้ามการประกอบธุรกิจพนันออนไลน์ กฎหมายสหพันธรัฐ (federal law) ที่เกี่ยวข้องคือ Interstate Wire Act of 1961 หรือมักเรียกว่า Wire Act โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบคือกระทรวงยุติธรรมสหรัฐฯเคยใช้กฎหมาย Wire Act เป็นฐานในการฟ้องร้องเจ้าของหรือผู้ที่ควบคุมดูแลเว็บพนันออนไลน์หลายราย อย่างไรก็ตาม ผู้เล่นเกมพนันผิดกฎหมายในสหรัฐฯจะไม่ถูกอายัดการสั่งฟ้องแต่อย่างใด ซึ่งถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ยึดถือมาช้านาน กฎหมายสำคัญของรัฐบาลสหพันธรัฐอีกฉบับที่สำคัญชื่อว่า UNLAWFUL INTERNET GAMBLING ENFORCEMENT ACT of 2006 (UIGEA) เป็นกฎหมายที่ควบคุม ฝ่าฝืนการกระทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวกับการพนันทางอินเทอร์เน็ตหรือพนันออนไลน์ โดยสถาบันการเงินในสหรัฐฯจะต้องให้ความร่วมมือ รวมถึงบริษัทที่ให้บริการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (electronic payment หรือ e-money) บางราย เช่น อดีตผู้บริหารและผู้ถือหุ้น Paypal ถูกดำเนินคดี ทำให้บริษัท Paypal ต้องจ่ายเงินค่าปรับจำนวน 200, เหรียญ หรือกรณีอดีตผู้บริหารบริษัท 000Neteller ที่เดินทางมาที่สหรัฐฯ แล้วถูกอายัดการสหรัฐฯดำเนินคดีฐานให้ความช่วยเหลือในการรับเงินจากบัญชีเงินฝากของชาวอเมริกัน เพื่อทำธุรกรรมพนันออนไลน์ในต่างประเทศ ปัจจุบันบัตรเครดิตชื่อดังทุกแห่งในสหรัฐฯ ได้ให้ความร่วมมือที่จะไม่อนุญาตให้ใช้บัตร

เครดิตในการเล่นพนันออนไลน์แล้ว เว็บพนันออนไลน์หลายเว็บก็ไม่ยอมรับให้คนอเมริกันสมัครเป็นสมาชิกเพื่อเล่นพนันออนไลน์ เพราะเกรงว่าจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมายสหรัฐ

กฎหมาย UIGEA ของสหรัฐให้อำนาจแก่ธนาคารกลางสหรัฐ (Federal Reserve Board) และกระทรวงการคลัง (Department of Treasury) สหรัฐ ในการออกกฎหมายลำดับรองและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อห้ามผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการพนัน ยอมรับการชำระเงินหรือการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการพนันทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายรัฐบาลกลางและกฎหมายมลรัฐ นอกจากนี้ สถาบันการเงินหรือธนาคารจะต้องออกนโยบายหรือกระบวนการที่จะตรวจสอบระงับการทำธุรกรรมการเงิน เพื่อป้องกันมิให้มีการทำธุรกรรมที่ถูกควบคุม (restricted transactions) ตามกฎหมายนี้ สถาบันการเงินที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้จะมีโทษทางแพ่ง

ประเทศสหราชอาณาจักร

เดิมนั้น รัฐบาลอังกฤษมีนโยบายไม่สนับสนุนธุรกิจพนันออนไลน์ อีกทั้งกฎหมายการพนันเดิมของสหราชอาณาจักรกำหนดให้การพนันออนไลน์เป็นการพนันผิดกฎหมาย เพราะกฎหมายไม่เปิดช่องอนุญาตให้ดำเนินการได้ แต่ปัจจุบันมีการจัดทำกฎหมายการพนันฉบับใหม่ชื่อว่า กฎหมายว่าด้วยการพนัน ค.ศ. 2005 (Gambling Act 2005) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. ทำให้การพนันออนไลน์หรือการพนันทางอินเทอร์เน็ต กลายเป็นการพนันที่ถูกกฎหมายตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาโดยกฎหมายถือว่าการพนันออนไลน์เป็นการพนันที่อยู่ห่างโดยระยะทาง หรือที่เรียกว่า “remote gambling” ที่ต้องได้ใบอนุญาต ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม สื่อ และกีฬา มีอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ (regulations) เกี่ยวกับการพนันออนไลน์ ผู้ที่จะขอใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขต่าง ๆ ที่เข้มงวดของคณะกรรมการการพนันของอังกฤษ

Information Center for Gambling Control Policy

แม้ว่าประเทศสหราชอาณาจักรเป็นประเทศที่มีกฎหมายอนุญาตให้มีการเล่นพนันออนไลน์ก็ตาม แต่ก็ยังมีจุดเด่นของกฎหมายว่าด้วยการพนันของอังกฤษคือ มีบทบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชนหลายมาตรา เป็นการเฉพาะ อาทิเช่น ความผิดฐานชักชวน เชิญชวนให้เด็กหรือเยาวชนเล่นพนัน ความผิดฐานชักชวน เชิญชวนให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่เล่นพนัน ทั้งนี้ หากเยาวชนเล่นพนันผิดกฎหมายหรือเข้าไปในสถานที่เล่นพนัน จะถือว่ามีความผิดทางอาญาไม่ร้ายแรงคือ มีเฉพาะโทษปรับ และตามกฎหมายอังกฤษจะไม่บัญญัติความผิดแก่เยาวชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการพนันในบางกรณี เช่น การซื้อล็อตเตอรี่ การพนัน , football pools การพนันหรือการทายผลการแข่งขันที่ไม่ใช่การพนันเชิงธุรกิจ , (non-commercial gaming/ betting) หรือการพนันเพื่อการสังสรรค์ส่วนบุคคล

เขตปกครองพิเศษฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน

สาระสำคัญโดยย่อของกฎหมายการพนันฮ่องกงคือ ถือว่าการพนันทุกประเภทเป็นสิ่งผิดกฎหมายทั้งสิ้น การพนันที่ขบถด้วยกฎหมายก็คือ การพนันที่เข้าลักษณะและเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้น ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า การพนันที่ขบถด้วยกฎหมายจะต้องเป็นการเล่นในสถานที่ส่วนบุคคลเพื่อการสังสรรค์ทางสังคมในสถานที่ส่วนบุคคล หรือเป็นการเล่นพนันในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายเท่านั้น ซึ่งเป็นหลักการที่เรียกว่า “land-based gambling” ดังนั้น การพนันออนไลน์ทุกรูปแบบเป็นการพนันที่ผิดกฎหมายทั้งสิ้น เพราะกฎหมายฮ่องกงมิได้บัญญัติอนุญาตแต่อย่างใด เช่น การเล่นพนันกาสิโนออนไลน์ การเล่น slot machines ออนไลน์

เดิมนั้น การพนันทายผลฟุตบอลถือเป็นการพนันที่ผิดกฎหมาย เพราะตามกฎหมายการพนัน (the Gambling Ordinance ค.ศ. 1977) มิได้บัญญัติหรือเปิดช่องให้มีการพนันทายผลฟุตบอลแต่อย่างใด ต่อมาเมื่อปี ค.ศ. 2001 รัฐบาลฮ่องกงได้จัดทำรายงานข้อเสนอเรื่องการพนันทายผลฟุตบอล เพื่อรับฟังความเห็นของประชาชนในเรื่องนี้ มีการถกเถียง อภิปรายเรื่องนี้อย่างกว้างขวางถึงประโยชน์และผลเสียของการอนุญาตให้การพนันบอลเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย ผลปรากฏว่าคนฮ่องกงส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนให้มีการพนันบอลที่ถูกกฎหมาย แต่จะต้องถูกรัฐบาลควบคุมอย่างเข้มงวด

ในช่วงตั้งแต่ปี ค.ศ. เป็นต้นมา รัฐบาลฮ่องกงอนุญาตให้ 2003 “สโมสรแข่งม้าฮ่องกง” (Hong Kong Jockey Club) เป็นผู้ผูกขาดดำเนินกิจการพนันทายผลฟุตบอลแห่งเดียวในฮ่องกง กล่าวคือการประกอบการธุรกิจพนันที่ถูกต้องตามกฎหมายมีเพียงกรณีเดียวคือ การพนันที่บริหารงานโดยสโมสรแข่งม้าฮ่องกง (Hong Kong Jockey Club) ใน การทายผลฟุตบอล และการออกสลาก , กิจกรรม คือ การแข่งม้า 3 กิ่งแบ่ง Mark Six โดยได้รับอนุญาตตามกฎหมายชื่อ กฎหมายว่าด้วยการจัดเก็บภาษีอากรการพนัน ค.ศ. หรือ 1950 Betting Duty Ordinance (Chapter 108) (แก้ไขล่าสุดปี ค.ศ. (2006) กฎหมายฉบับนี้อนุญาตให้มีการรับพนันบอลออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ โดยผู้เล่นพนันจะอยู่ ณ ที่ใดของโลกก็ได้ แต่จะต้องเล่นพนันบอลผ่านเว็บไซต์ของสโมสรแข่งม้าฮ่องกงเท่านั้น

วิเคราะห์สภาพปัญหาการพนันออนไลน์ของไทย³

1. ปัญหาการขาดเจ้าภาพรับผิดชอบ และปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงานในเรื่องการพนันออนไลน์

รัฐบาลในอดีตที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับการจัดการกับปัญหาการพนันผิดกฎหมายกล่าวคือ ฝ่ายบริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีนโยบายและมาตรการจัดการกับการพนันผิดกฎหมายประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้เป็นปัญหาเรื้อรังเป็นเวลานานของสังคมไทย รวมถึงกรณีปัญหาพนันออนไลน์ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามารับผิดชอบหรือดูแลในเรื่องนี้อย่างจริงจัง

โครงสร้างในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการป้องกันและปราบปรามการพนันในไทยตาม พ.ร.บ.การพนันนั้น พบว่าหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายคือ ตำรวจ ยังมิได้ทำงานประสานงานกับหน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับกระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบตาม พ.ร.บ.การพนัน ก็มีหน้าที่ในการออกใบอนุญาตผู้ที่ต้องการขออนุญาตจัดให้มีการเล่นพนันตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น แต่ไม่เคยมีบทบาทในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาผลกระทบจากธุรกิจพนันผิดกฎหมาย รวมถึงกรณีพนันออนไลน์ ดังนั้น ปัญหาการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน และการประสานงานระหว่างหน่วยงาน จึงเป็นเรื่องที่ถูกละเลยจากภาครัฐ ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก

2. ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของกฎหมายที่ล้าสมัย

2.1.1 ปัญหาการปรับใช้ฐานความผิดกับบทลงโทษที่เหมาะสม

พ.ร.บ.การพนัน ฉบับปัจจุบันมีการใช้ฐานความผิดระหว่างฐานผู้เป็นเจ้าของหรือรับกินรับใช้กับผู้เล่นพนันที่แทบจะไม่ได้แตกต่างกันเลย ซึ่งผิดหลักการบัญญัติกฎหมาย และไม่สอดคล้องกับกฎหมายการพนันของต่างประเทศ ซึ่งจะบัญญัติโทษของผู้กระทำความผิดที่เป็นเจ้ามือที่จัดให้มีการเล่นหรือตัวการ ผู้สนับสนุน ในอัตราโทษที่สูงกว่ากรณีผู้เล่นพนันหลายเท่า หรือใช้มาตรการลงโทษผู้เล่นพนันผิดกฎหมายซึ่งเป็นเด็ก เยาวชน แตกต่างจากผู้เล่นพนันที่เป็นผู้ใหญ่ หรือใช้มาตรการอื่น ๆ แทนการลงโทษตามกฎหมาย เช่น การบำบัดรักษาผู้ที่มีปัญหาติดพนัน

³ สรุปความจาก ไพศาล ลิ้มสถิตย์, รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ “การพนันออนไลน์ การทลายผลฟุตบอล การเล่นเกมออนไลน์ : ปัญหาในการปรับใช้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ศ. 2478” (กุมภาพันธ์ 2555)

2.1.2 บทลงโทษที่ล้าสมัย ไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน

บทลงโทษตามกฎหมายการพนันปัจจุบัน เป็นโทษที่บัญญัติไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. โดย 2478 เฉพาะโทษปรับตั้งแต่ 5 บาท ถึง 500 บาท ซึ่งเป็นอัตราโทษในสมัยรัชกาลที่ 7 คือก่อนอัตรา 8 และรัชกาลที่ 7 .ศ.โทษเดียวกันกับกฎหมายการพนันปี พ.ศ. 2473 ดังนั้น จึงไม่เหมาะสมที่จะนำใช้กับการกระทำความผิดในสภาพปัจจุบัน โดยเฉพาะความผิดฐานเป็นเจ้ามือพนัน ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวกฎหมาย จึงมักจะพบการกระทำความผิดตามกฎหมายการพนันอยู่เสมอ

2.1.3 ไม่มีบทบัญญัติที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการเล่นพนัน

พ.ร.บ.การพนันฉบับปัจจุบันยังไม่มีเนื้อหาที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการเล่นพนันที่เพียงพอเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการพนันถูกกฎหมายหรือการพนันผิดกฎหมาย เช่น ไม่มีมาตรการลงโทษผู้ที่โฆษณาหรือเชิญชวนให้เด็ก เยาวชนเข้าเล่นพนัน หรือการเปิดช่องให้เยาวชนหรือผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะสามารถซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลได้

2.2. ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย

ปัญหานี้ถือเป็นปัญหาสำคัญที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมาย มิได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จนทำให้มีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายการพนันที่เป็นกรณีการพนันออนไลน์ การพนันทายผลฟุตบอลอย่างชัดเจน โดยเฉพาะความเป็นฐานเป็นเจ้ามือรับกินรับใช้ เช่น การประกาศโฆษณา หรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นพนันผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อออนไลน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ (หนังสือพิมพ์กีฬา นิตยสาร) สาเหตุของปัญหานี้จะเกิดจากปัจจัยต่อไปนี้

ปัญหาหลักในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบการพนันที่ผิดกฎหมายขาดประสิทธิภาพ ซึ่งอาจเกิด 1.2.2 จากตำรวจมีภาระงานประจำที่มากอยู่แล้ว หรือทำงานในเชิงรับมากเกินไป ขาดการทำงานในเชิงรุก เช่น การหาข่าวสาร ตรวจสอบว่ามีเว็บพนันผิดกฎหมายมากน้อยเพียงใด

2.2.2 ปัญหาความเข้าใจในพ.ร.บ.การพนันของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องคือ ตำรวจบางส่วนยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระของบทบัญญัติต่าง ๆ ใน พ.ร.บ.การพนัน ทำให้ไม่สามารถปรับใช้กฎหมายกับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นได้อย่างเต็มที่ เช่น กรณีการพนันออนไลน์ที่ตำรวจบางนาย ยังเข้าใจว่าไม่ถือเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.การพนัน ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิดโดยสิ้นเชิง

ปัญหาเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายคือ ตำรวจบางส่วนอาจได้รับสินบนหรือผลประโยชน์ 3.2.2 บางอย่างจากเจ้ามือหรือผู้ที่จัดให้มีการพนันออนไลน์ผิดกฎหมาย หรืออาจเกรงกลัวต่อผู้มีอิทธิพล อำนาจมีด นักการเมือง ทำให้ตำรวจชั้นผู้น้อยไม่กล้าที่จะดำเนินการตามหน้าที่

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดการประสานงานกับหน่วยงาน องค์กรอื่น 4.2.2 โดยเฉพาะการทำงานกับภาคประชาชน ซึ่งน่าจะมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระงานได้เป็นอย่างมาก เช่น เมื่อพบว่ามีเว็บพนันผิดกฎหมาย ก็สามารถแจ้งเบาะแสให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

ประชาชนทั่วไปไม่ให้ความร่วมมือ เนื่องจากประชาชนที่แจ้งเบาะแส มักจะเกรงกลัวว่า 5.2.2 ตนเองหรือครอบครัวอาจได้รับอันตราย ถูกข่มขู่ กลั่นแกล้งจากผู้มีอิทธิพล อำนาจมืดหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับผลประโยชน์อันมิชอบ เนื่องจาก พ.ร.บ.การพนันและกฎหมายอื่น ไม่มีมาตรการคุ้มครองผู้ที่แจ้งเบาะแสดการพนันผิดกฎหมาย เพราะผู้ที่แจ้งเบาะแสมิมีสถานะเป็นพยานในคดีอาญา หากยังไม่มีกรแจ้งความ ฟ้องร้องเป็นคดีความทางอาญา สิ่งที่สำคัญในการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสคือ การปกปิดตัวตนของผู้แจ้งเบาะแสให้เป็นความลับ

2.3. ปัญหาการตีความและการปรับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.20⁴ มาตรา 2550 ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพ.ร.บ.นี้ ในการปิดเว็บพนันผิดกฎหมายที่เผยแพร่ เพื่อโฆษณาหรือเชิญชวนให้คนไทยเล่นพนันผิดกฎหมาย โดยศาลเคยมีคำสั่งให้ปิดเว็บไซต์โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา .บ.ร.ของ พ 20 ในการสั่งปิดเว็บขายยาทำ 20 คอมพิวเตอร์ อีกทั้งยังเคยมีการใช้มาตราแห่งหรือยาผิดกฎหมาย แม้ว่าจะไม่เป็นความผิดที่บัญญัติใน พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์โดยตรง แต่นักวิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับศาล และผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายบางท่านว่า เว็บพนันผิดกฎหมายและเว็บจำหน่ายยาผิดกฎหมาย ต่างก็ถือเป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

⁴ “มาตรา 20 ในกรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในภาคสอง ลักษณะ 1 หรือลักษณะ 1/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้คำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการระงับการทำให้แพร่หลายนั้นเอง หรือสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นก็ได้”

งไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังพบว่าพนักงาน 20 คอมพิวเตอร์ มาตรฐานเจ้าหน้าที่
บางท่าน และเจ้าหน้าที่กระทรวง ICT บางส่วน กลับละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ไม่
อาจเกิดจากความไม่เข้าใจในเนื้อหาของกฎหมาย หรือเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ 20

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

ข้อเสนอบนเว็บไซต์นโยบายว่าด้วยการป้องกันและควบคุมการพนันออนไลน์

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่ามีปัญหาเชิงโครงสร้างที่มีความซับซ้อน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาลดปัญหานี้ได้อย่างเป็นระบบ จึงได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย มีเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1. แก้ไขปรับปรุงกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

1.1. พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 สามารถปรับใช้กับการพนันออนไลน์ การทายผลฟุตบอลได้ ซึ่งถือเป็นการพนันผิดกฎหมายได้ แต่ พ.ร.บ.การพนัน ก็มีข้อบกพร่องหลายประการที่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายด้อยประสิทธิภาพ มีการโฆษณา เชิญชวนผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างชัดเจน หรือเปิดเว็บพนันผิดกฎหมายผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก แต่เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ก็ได้สามารถปราบปรามการพนันเหล่านี้ได้อย่างได้ผลและจริงจัง สาเหตุของปัญหาที่สำคัญประการหนึ่ง เกิดจากเนื้อหาของ พ.ร.บ.การพนันเอง ข้อเสนอในการแก้ไขปัญหามาระยะยาวคือ ควรมีแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติหลายเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบได้ ได้แก่

■ ปรับปรุงฐานความผิดเกี่ยวกับการพนันให้ชัดเจน กรณีผู้กระทำความผิดที่เป็นเจ้ามือกับผู้เล่นพนัน

พ.ร.บ.การพนันฉบับปัจจุบัน มิได้แยกแยะฐานความผิดและความร้ายแรงของโทษอย่างชัดเจน ระหว่างความผิดฐานเจ้ามือรับกินรับใช้ กับ ความผิดฐานเล่นพนัน ทั้ง ๆ ที่เมื่อพิจารณาจากเจตนารมณ์ในการบัญญัติกฎหมายที่จะต้องเน้นการลงโทษเจ้ามือเป็นหลัก มากกว่าการลงโทษผู้เล่นพนันที่เป็นประชาชนทั่วไป กฎหมายควบคุมการพนันในต่างประเทศต่างก็มีบทบัญญัติที่ลงโทษผู้เป็นเจ้ามือที่หนักกว่าผู้เล่นพนันอย่างชัดเจน ดังนั้น จึงควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติ มาตรา 2478 การพนัน.บ.ร.แห่ง พ 12

■ เพิ่มฐานความผิดฐานโฆษณาหรือเชิญชวนให้บุคคลเล่นพนันถูกกฎหมาย

กฎหมายการพนันฮ่องกงมีบทบัญญัติที่กำหนดห้ามการโฆษณา หรือเผยแพร่ข้อมูลการทำนายผลพนันผ่านสื่อต่าง ๆ จึงควรมีการเพิ่มเติมความผิดในเรื่องนี้ ทำนองเดียวกันกับการโฆษณาสินค้าทำลายสุขภาพ ที่มีกฎหมายห้ามหรือกำหนดข้อจำกัดไว้ เช่น การโฆษณาบุหรี่หรือยาสูบ การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

■ ปรับปรุงบทบัญญัติเดิมและเพิ่มเติมฐานความผิดที่กระทำต่อเด็กและเยาวชน

ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดความผิดและโทษสำหรับผู้จัดให้มีการเล่นพนันที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ยินยอม ชักชวน โฆษณา หรือปล่อยให้ผู้เล่นมีอายุต่ำกว่า ปีบริบูรณ์ 20 เข้าเล่นหรือเข้าไปอยู่ในสถานที่เล่นการพนัน โดยไม่มีข้อยกเว้น

- กำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ ทำหน้าที่รับแจ้ง สืบสวน สอบสวน และหน้าที่อื่น ๆ ตาม พ.ร.บ.การพนัน เป็นการเฉพาะ

พ.ร.บ.การพนัน มิได้มีการกำหนดพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ ทำให้ประสิทธิภาพในการบังคับ 2478 ใช้กฎหมายด้อยลงไปมาก ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมีภาระงานในหน้าที่ตามกฎหมายต่าง ๆ ที่มีโทษอาญา การพนัน.บ.ร.ค่อนข้างมาก จึงควรเสนอให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพเพื่อทำหน้าที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- มีบทบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่ให้ข้อมูลหรือเบาะแสการกระทำความผิด

เนื่องจากธุรกิจพนันผิดกฎหมาย โดยเฉพาะการพนันบอล การพนันทางเว็บไซต์เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้มีอิทธิพล มาเฟีย องค์กรอาชญากรรม และอาจมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องด้วย ในทางปฏิบัติพบว่าผู้แจ้งเบาะแสที่เป็นพลเมืองได้อาจถูกทำร้าย ช่มชู้ คุกคามจากผู้กระทำความผิดได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีบทบัญญัติที่คุ้มครองผู้ที่ให้ข้อมูลหรือเบาะแสการกระทำความผิดเหมือนในกฎหมายบางประเทศ เช่น กฎหมายมาเลเซีย กล่าวคือ ควรมีบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการรักษาความลับหรือปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลหรือตัวตนของผู้แจ้งเบาะแส โดยให้เจ้าหน้าที่ที่มีเกี่ยวข้องเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งเบาะแส

- ปรับปรุงบทลงโทษให้เหมาะสมกับลักษณะความผิด สถานการณ์ของปัญหาในปัจจุบัน โดยเพิ่มโทษปรับและโทษจำคุกให้เหมาะสมลักษณะการกระทำความผิด แบ่งได้เป็น กลุ่มคือ 3

กลุ่มที่ (เว็บพนัน) บทลงโทษสำหรับผู้เป็นเจ้ามือหรือเจ้าของบ่อนพนัน 1

ควรเพิ่มโทษสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นเจ้ามือและผู้ช่วยเหลือหรือสนับสนุนในการดำเนินการจัดให้มีการเล่นพนันผิดกฎหมายให้รุนแรงยิ่งขึ้น โดยกำหนดระวางโทษอาญาขั้นต่ำทั้งในส่วนโทษจำคุกและโทษปรับ รวมทั้งควรเพิ่มโทษปรับทางปกครองซึ่งเป็นมาตรการทางแพ่ง (คือไม่ถือเป็นโทษทางอาญา) สำหรับบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้จัดให้จัดให้มีการพนัน ซึ่งเป็นโทษที่มักจะบัญญัติในกฎหมายสมัยใหม่ของไทยและต่างประเทศคือ กำหนดโทษปรับทางปกครองเป็นมูลค่าที่สูง หากผู้ที่ได้รับอนุญาตทำผิดเงื่อนไขตามใบอนุญาต เช่น โทษปรับทางปกครองตั้งแต่ 100,1 บาท ถึง 000,000,บาท 000

กลุ่มที่ บทลงโทษสำหรับผู้เล่นพนัน 2

ผู้เล่นพนันผิดกฎหมาย ควรกำหนดโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และควรกำหนดให้มีมาตรการกำหนดโทษ และเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติของผู้กระทำความผิด เช่น การทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ เพื่อรณรงค์การห้ามเล่นพนันผิดกฎหมาย

(2) การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามที่กำหนดไว้ในภาคสอง ลักษณะ 1/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(การกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี (3) ของประชาชน

พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้ มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการยื่นคำร้องต่อ ศาลโดยไม่ชักช้าเมื่อตรวจพบการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามวรรคสอง ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ทำการระงับการทำให้แพร่หลายนั้นเอง หรือสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่ง ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นก็ได้ ทั้งนี้ จะต้องไม่กระทบต่อการให้บริการอื่น ๆ ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต”

1.3 การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ

การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการปราบปรามการพนัน ออนไลน์ หน่วยงานต่าง ๆ ควรแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันในเรื่องนี้ โดยเฉพาะกระทรวง ICT ควรรวบรวม รายชื่อเว็บพนันผิดกฎหมาย และติดต่อประสานกับกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเร่งรัดการดำเนินการตาม พ.ร.บ.การพนัน และควรแจ้งข้อมูลดังกล่าวให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) รวมถึง กระทรวงมหาดไทยทราบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติด้วย

สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังเว็บพนันผิดกฎหมาย .2

มาตรการปิดเว็บไซต์พนันผิดกฎหมาย เป็นการแก้ปัญหาทางหนึ่งที่เคยได้ผลในระดับหนึ่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบตาม พ.ร.บ.การพนันคือ ตำรวจ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ควรนำปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง อย่างไรก็ตาม การทำงาน ในเรื่องนี้จำเป็นต้องใช้ทรัพยากร ทั้งบุคลากร กำลังคน และเครื่องมือพอสมควร ซึ่งอาจเป็นภาระ ค่อนข้างมากแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐจึงควรทำงานเชิงรุกร่วมกับภาคประชาชน ด้วยการสร้างเครือข่าย เฝ้าระวังเว็บพนันผิดกฎหมาย และเปิดช่องทางต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถแจ้งข้อมูลเบาะแสเว็บพนันผิดกฎหมาย ไปยังหน่วยงานโดยตรง และต้องมีมาตรการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งเบาะแส หรือมีวิธีการแจ้งข้อมูล เบาะแสโดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งเบาะแส

ในปัจจุบันกระทรวง ICT ได้เคยจัดส่งข้อมูลเว็บพนันผิดกฎหมายไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้วคือ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) ทาง ปอท.ก็ควรมีการติดตามหรือสืบสวนข้อเท็จจริงอย่างต่อเนื่อง และแจ้งให้กระทรวง ICT ช่วยเหลือ เช่น การปิดเว็บพนันหรือติดตามสืบหาต้นตอของเว็บพนันเหล่านั้น ซึ่งจะช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การปิดเว็บไซต์เพียงอย่างเดียวคงไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้ เพราะผู้กระทำความผิดสามารถเปิดเว็บไซต์หรือจดทะเบียน URL ใหม่ได้ หรือมีเซิร์ฟเวอร์ที่ web hosting ในต่างประเทศแทน แต่ก็ยังเป็นแนวทางที่น่าจะได้ผลในระดับหนึ่ง

ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัด ปอท.ที่ให้สัมภาษณ์คือ การจัดฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีความรู้ทางเทคโนโลยีในการติดตามเว็บไซต์พนันผิดกฎหมาย ซึ่งจะช่วยลดภาระงานของหน่วยงานส่วนกลางได้

ตัวอย่างการเริ่มที่น่าสนใจคือ กรณีการจำหน่ายบุหรี่ทางอินเทอร์เน็ต หรือบุหรี่ออนไลน์ที่มักจะเป็นบุหรี่ที่ลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งมีคนกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่นิยมซื้อบุหรี่ผ่านเว็บไซต์ ซึ่งถือเป็นความผิดตามกฎหมายควบคุมยาสูบและกฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้อง มีการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังตลาดบุหรี่ออนไลน์ภาคประชาชน (www.tobaccowatch.in.th) เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถแจ้งเบาะแสการขายบุหรี่ทางเว็บต่าง ๆ โดยเป็นริเริ่มของ มูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อการไม่สูบบุหรี่ ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) และ Southeast Asia Tobacco Control Alliance (SEATCA)

ขอความร่วมมือกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต .3(ISPs)

แนวทางการแก้ไขปัญหการกระทำความผิดผ่านระบบคอมพิวเตอร์ในต่างประเทศที่น่าพิจารณา คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISPs) มีส่วนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้หลายวิธีการ อาทิเช่น

- กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในการให้บริการเซิร์ฟเวอร์ที่ server ที่สามารถยุติหรือยกเลิกข้อตกลงที่ทำกับผู้รับบริการซึ่งเปิดเว็บไซต์ หรือเซิร์ฟเวอร์ที่ หรือให้บริการต่าง ๆ เพื่อโฆษณาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการพนันผิดกฎหมาย
- ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตควรเปิดช่องทางให้ประชาชนทั่วไปสามารถร้องเรียนไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศโดยตรง เพื่อให้ตรวจสอบและแจ้งข้อมูลไปยังเจ้าหน้าที่กระทรวง ICT หรือตำรวจที่เกี่ยวข้อง

- กำหนดข้อตกลงให้มีจัดเก็บเอกสารหลักฐานแสดงข้อมูลที่ระบุตัวตนและสถานที่ติดต่อของผู้ใช้บริการ (subscriber) เพื่อป้องกันการใช้เว็บไซต์ในทางมิชอบ เพราะปัจจุบัน ISP ในไทยจะไม่ตรวจสอบข้อมูลตัวบุคคลของผู้สมัครขอใช้บริการที่เป็นตัวบุคคล
- กระทรวง ICT หรือตำรวจควรขอความร่วมมือให้ ISPs ตรวจสอบหรือห้ามผู้เข้าพื้นที่ดำเนินการให้มี multiple log-in หรือตรวจสอบกรณีที่มีการให้บริการทำธุรกรรมทางการเงินออนไลน์ (electronic payment) แบบต่าง ๆ เพื่อลดความเป็นไปได้ที่จะเปิดรับสมาชิกเข้าเล่นพนันออนไลน์ผ่านเว็บไซต์

เฝ้าระวังและตรวจสอบการทำธุรกรรมทางการเงินที่น่าสงสัย .4

การพนันฟุตบอลทางเว็บไซต์มักจะมีการทำธุรกรรมด้วยการโอนเงินเข้าบัญชีผู้รับแทงบอลและบัญชีของผู้เล่นพนันบอลที่เปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะที่เป็นธนาคารกลางของประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในดำเนินนโยบายทางการเงินของประเทศ และกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ทั้งหลาย ตาม “พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485” มาตรา แบทก์ 8 และมาตรา 7 ชาติจึงควรมีบทบาทในการออกนโยบายการกำกับดูแลสถาบันการเงิน โดย การออกหนังสือเวียนไปยังธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินทุกแห่งในเรื่องนี้ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์เฝ้าระวังการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการพนันผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมาย ประกอบกับนโยบายของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้บริโภค

การเล่นพนันผิดกฎหมายที่มีกลุ่มลูกค้าเป็นคนไทย จะอาศัยการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านการโอนเงินทางบัญชีธนาคารพาณิชย์ของไทย บางเว็บไซต์จะระบุชื่อบัญชีธนาคารไว้อย่างชัดเจน แต่เว็บพนันผิดกฎหมายส่วนใหญ่จะแจ้งชื่อบัญชีให้แก่ลูกค้าที่เล่นพนัน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงขอความร่วมมือไปยังธนาคารพาณิชย์ เพื่อสามารถตรวจสอบการทำธุรกรรมผิดกฎหมายดังกล่าว

สมาคมธนาคารไทยควรขอความร่วมมือให้ธนาคารพาณิชย์ทั้งหลาย ออกระเบียบปฏิบัติหรือมาตรการป้องกันหรือเฝ้าระวังการทำธุรกรรมทางการเงินเกี่ยวกับการพนันผิดกฎหมายผ่านระบบธนาคาร เช่น การโอนเงินผ่านบัญชี ซึ่งหากมีผู้แจ้งเบาะแสมายังธนาคารพาณิชย์ ธนาคารก็ควรแจ้งเรื่องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการกับเจ้าของบัญชีเหล่านั้น และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ ผ่านบัญชีของเจ้ามือพนัน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตาม “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542” ควรทำงานเชิงรุกและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

อาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) และกระทรวง ICT ในการตรวจสอบธุรกิจพนันผิดกฎหมายที่มีเว็บไซต์พนันออนไลน์ พนันบอลเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการพนันผิดกฎหมายถือเป็นความผิดมูลฐานอย่างหนึ่งตามกฎหมายฟอกเงินคือ หากเป็นการเล่นพนันที่มีจำนวนผู้เล่นไม่เกิน 10 คน หรือมีวงเงินเล่นพนันไม่เกิน 100 จึงควรดำเนินการตรวจสอบเส้นทางการเงินและธุรกรรมของธุรกิจดังกล่าวเมื่อได้รับ.ล้าบาท สำนักงาน ปปง การแจ้งเบาะแส หรือเข้าดำเนินการตรวจสอบเว็บพนันรายใหญ่เหล่านั้นเอง

ณรงค์ เผยแพร่ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับโทษของการพนันให้กับกลุ่มเด็ก เยาวชน และออก .5 มาตรการป้องกันการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน

กระทรวงมหาดไทย ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตาม พ.ร.บ.การพนันโดยตรง ควรพิจารณาริเริ่มงานเชิงรุกในการป้องกันปัญหาจากการพนันออนไลน์ ด้วยการเป็นหน่วยงานกลางประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูล ความรู้ของผลเสียในการเล่นพนันในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้เพิ่มเติมเป็นการเฉพาะ เพราะจากการศึกษาบทบาทของหน่วยงานในต่างประเทศที่รับผิดชอบกฎหมายการพนัน มักจะทำงานร่วมกับภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชนอย่างใกล้ชิดในเรื่องนี้

กระทรวงมหาดไทยควรให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากขึ้นกว่าในอดีต เหมือนดังที่สมเด็จพระยาตำราธิราชสุทนต์ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยคนแรก ได้ทรงนิพนธ์ถึงโทษภัยของการเล่นพนัน ทั้งบ่อนเบี้ย และห่วยของคนสยามในสมัยก่อนอย่างชัดเจนว่า “... เป็นเหตุที่ทำให้ไพร่บ้านพลเมืองยากจน ไม่มีกำลังที่จะประกอบอาชีพให้ตนเองและบ้านเมืองมีความเจริญประการหนึ่ง เป็นเหตุให้ไพร่บ้านเมืองเป็นคนพาลสันดานชั่วประการหนึ่ง” ในเวลาต่อมา รัชกาลที่ 1 มีพระบรมราชโองการสั่งให้ ท้ายอยเลิกโรงบ่อนซึ่งเล่นโป้วในแขวง 5 กรุงเทพฯ ฯ ด้วยเหตุผลคือ คนไทยซึ่งหลงเล่นทำให้เป็นการเสียทรัพย์ เสียเวลา เสียประโยชน์การค้าขาย และทำให้สันดานหมกมุ่นไปในสิ่งซึ่งหาประโยชน์มิได้ เป็นการร้ายแรงยิ่งกว่าการเล่นซึ่งชาวสยามเคยเล่นกันมา⁶

กระทรวงศึกษาธิการ

จากข้อมูลการศึกษาพบว่า ปัจจุบันมีเด็กและเยาวชนในวัยเรียนที่เล่นพนันบอลเป็นจำนวนมาก การที่เด็ก เยาวชนเริ่มเล่นพนันในวัยนี้ จะมีผลกระทบต่อพัฒนาการทางร่างกาย ระดับสติปัญญา และยังมีแพะนิสัยหรือพฤติกรรมความเสี่ยงโชค การหาเงินเพื่อเล่นพนัน ซึ่งจะส่งผลกระทบเมื่อเป็นผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดให้การเล่นพนันในกลุ่มนักเรียน เป็นประเด็นที่มีความสำคัญเร่งด่วน เช่น การบรรจุเรื่องพิษภัยของการเล่นพนัน เป็นส่วนหนึ่งหลักสูตรในการเรียนการสอนของนักเรียนในระดับ

⁶ ประชุมพงศาวดาร เล่ม 12 (กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา, 2507), ภาคที่ 17 ตำนานเรื่องเลิกละและถั่วโป, หน้า 160-168.

ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา หรือออกนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนเอกชน ให้มีการรณรงค์ เผยแพร่ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับโทษของการพนันให้กับกลุ่มเด็ก เยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษา และควรพิจารณาออกมาตรการห้ามการใช้โทรศัพท์มือถือในขณะชั่วโมงเรียน เพราะปัจจุบันนักเรียนสามารถเล่นพนันบอลผ่านโทรศัพท์มือถือได้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือกระทรวง พม. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักที่มีพันธกิจประการหนึ่งคือ การพัฒนาให้ประชากรและสังคมมีคุณภาพ และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบัน ซึ่งการพนันถือเป็นสิ่งที่ส่งผลเสียต่อการพัฒนามนุษย์และสังคมโดยรวม อีกทั้งกระทรวง พม.ได้จัดทำ “แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2555 – 2559” และ “แผนกลยุทธ์สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2555 – 2559” ที่มีเนื้อหาสาระในส่วนหนึ่งของประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาการพนันในสังคมไทยคือ การเสริมพลังภาคีเครือข่ายและภาคประชาชนในการปกป้องคุ้มครอง และพัฒนาสู่สังคมคุณภาพ

ดังนั้น กระทรวง พม.จึงควรมีบทบาทสำคัญในการรณรงค์ให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เห็นถึงโทษหรือผลเสียของการเล่นพนัน ไม่ว่าจะเป็นกรณีการพนันผิดกฎหมายหรือการพนันถูกกฎหมาย

กระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญในการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาการพนันในสังคมไทย รวมถึงกรณีการพนันออนไลน์ การพนันบอล ดังจะเห็นได้จากวิสัยทัศน์ของกระทรวงนี้คือ “เป็นองค์กรหลักในการสร้างภาคภูมิใจในความเป็นไทย ปลุกฝังค่านิยมอันดีงาม บนพื้นฐานคุณธรรม นำสังคมอยู่เย็นเป็นสุข” และมีพันธกิจสำคัญประการหนึ่งคือ ปลุกฝังค่านิยมและส่งเสริมวิถีชีวิตที่ดีงาม หน่วยงานของกระทรวงวัฒนธรรมที่น่าจะมีบทบาทในเรื่องสร้างค่านิยมให้คนไทยไม่ข้องเกี่ยวกับการพนันหรือการเล่นพนันคือ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งได้จัดทำ แผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2554-2552” ที่มีเป้าหมายให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจ ในการเลือกรับสื่อและเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม (ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3)

นอกจากนั้น กระทรวงวัฒนธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตาม “พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2551” ควรส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการร้านวิดิทัศน์ (คือร้านเกมส์ ร้านให้ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต) ให้ความร่วมมือในการไม่ให้ผู้เล่นอินเทอร์เน็ตเล่นพนันในร้านของตนเอง กระทรวงวัฒนธรรมควรแก้ไขกฎหมายลำดับรอง (กฎกระทรวงหรือประกาศ) ตาม พ.ร.บ.ภาพยนตร์

และเว็บไซต์ โดยกำหนดเงื่อนไขของผู้ขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ ห้ามให้บริการเล่นพนันออนไลน์ มิฉะนั้น จะถูกถอนใบอนุญาตและไม่สามารถขอใบอนุญาตใหม่ได้อีกต่อไป

6. จัดทำและเปิดเผยรายงานการดำเนินคดีผู้กระทำความผิดกรณีพนันออนไลน์

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบตาม พ.ร.บ.การพนันคือ กระทรวงมหาดไทย ควรรวบรวมข้อมูลสถิติและสรุปผลการดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.การพนันในรอบปีงบประมาณ หรือจัดทำเป็นรายงานทุกเดือน เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปรับทราบ อีกทั้งควรเปิดเผยเงิน 6รายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการพนันในแต่ละปีงบประมาณด้วย

กระทรวง ICT ควรรวบรวมรายชื่อเว็บพนันผิดกฎหมายที่ได้ดำเนินการปิดเว็บไปแล้ว และประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเร่งรัดการดำเนินการตาม พ.ร.บ.การพนัน และสรุปผลการดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะการปิดเว็บไซต์พนันโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 20

จัดตั้งองค์กรกำหนดนโยบาย ควบคุมดูแลเรื่องการพนันระดับชาติ .7

การพนันเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยในหลายด้าน จึงมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานที่ต้องทำงานอย่างบูรณาการร่วมกัน กระทรวงมหาดไทยเพียงหน่วยงานเดียว คงไม่สามารถรับภาระในเรื่องนี้ได้ จึงควรมีการพิจารณาเรื่องการจัดตั้งองค์กรกำหนดนโยบาย ควบคุมดูแลเรื่องการพนันระดับชาติในรูปของ “คณะกรรมการควบคุมการพนัน” ตาม ที่มีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้การสั่งกายหรือแทรกแซงของฝ่ายการเมืองหรือราชการ ซึ่งมีหลายประเทศที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการในลักษณะนี้ เช่น ประเทศสหราชอาณาจักรที่มี Gambling Commission หรือในสหรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐก็จะมีคณะกรรมการในลักษณะนี้ ทั้งนี้ ควรศึกษารูปแบบ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในลักษณะนี้ต่อไป เพื่อให้เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของสังคมไทย

.8 บทบาทขององค์กรวิชาชีพด้านสื่อมวลชน

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในฐานะองค์กรวิชาชีพด้านสื่อมวลชนด้านหนังสือพิมพ์ ควรออกมาตรการที่จำเป็นตาม “ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2541” เพื่อให้สมาชิกของสภาการหนังสือพิมพ์ปฏิบัติตามข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในเรื่องการเสนอข่าวกีฬา ซึ่งกำหนดมิให้มีการรายงานข่าวกีฬาที่ขึ้นๆ ชักงูให้เกี่ยวข้องกับการพนัน หรือมีมาตรการทางสังคม (social sanction) เช่น ไม่ให้หนังสือพิมพ์ที่ทำผิดกฎหมายการพนัน เข้าร่วมกิจกรรมของสภาการหนังสือพิมพ์ ฯ หรือไม่คบค้าสมาคมกับสื่อที่มีผลประโยชน์กับการพนันออนไลน์

นอกจากนี้ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยก็ควรมีบทบาทที่จะสนับสนุนให้สมาชิกสมาคม ฯ หลีกเลี่ยงการเสนอข่าวการรายงานข่าวที่เกี่ยวกับการพนันหลายผลกีฬาต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับการพนันออนไลน์

การจำกัดช่องทางการเผยแพร่สื่อโฆษณาพนันออนไลน์ .9

มาตรการหนึ่งที่จะใช้ในการป้องกันปัญหาการพนันออนไลน์ได้คือ การจำกัดช่องทางการเผยแพร่หรือจัดจำหน่ายสื่อโฆษณาพนันออนไลน์ โดยการขอความร่วมมือและให้ข้อมูลแก่ร้านสะดวกซื้อ เช่น ขอความร่วมมือจาก บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ผู้ดำเนินการร้าน 7-Eleven ทั่วประเทศ รวมถึงกรณีร้านโชห่วยห้างร้านต่าง ๆ ที่จัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์กีฬาหรือนิตยสารบางฉบับที่มีโฆษณาหรือการเชิญชวนให้ผู้อ่านเล่นพนันบอลอย่างชัดเจน ให้งดจำหน่ายสื่อสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่หรือโฆษณาการพนันผิดกฎหมาย และให้ข้อมูลว่าการวางจำหน่ายดังกล่าวอาจถือเป็นความผิดตามกฎหมายการพนันด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ “คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการวิทยุ กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ” (กสทช.) ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ “พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553” “พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551” และ “พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2544” ในการจัดทำหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบกิจการสำหรับผู้ประกอบการเคเบิลทีวี ทิวดาวเทียม วิทยุชุมชน และสื่อต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้กฎหมายที่ กสทช.มีอำนาจกำกับดูแล โดยระบุเรื่องการห้ามการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.การพนัน เป็นเงื่อนไขสำคัญเกี่ยวกับใบอนุญาตประเภทต่าง ๆ

อย่างไรก็ดี กสทช.มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลเฉพาะผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตซึ่งเป็น operator เท่านั้น มิได้มีอำนาจกำกับผู้ประกอบการที่เป็น content provider ที่จัดทำเนื้อหาตามสื่อต่าง ๆ จึงต้องกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ operator มีหน้าที่ตรวจสอบดูแล content provider

สงวนลิขสิทธิ์ © 2555

โดย ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

มีนาคม พ.ศ. 2555

อนุญาตให้นำเนื้อหาในเอกสารนี้ไปใช้และเผยแพร่ โดยมีให้ผลิตซ้ำเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า รวมทั้งให้อ้างอิงแหล่งที่มาจากศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

พิมพ์ที่ : กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย

**ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)
มูลนิธิสารานุกรมแห่งชาติ (มสช.)**

1168 ซอยพหลโยธิน 22 ก.พหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

: 0-2511-5855

: 0-2939-2122

: icgp@thainhf.org

: www.thainhf.org/icgp

: ICGCP

: @ICGP1

: ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะเพื่อลดปัญหาจากการพนัน

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)